

לימוד היומי דקה ליתנו

שולחן ערוך	עלים לתרופה	משנה ברורה	ליקוטי הלכות	ליקוטי מוה"ר	יום לחדש	יום
ד.ה.ג.	תרס"ו-ס.	חורה	קכד	לב.	י"ט	שבת
ה.א.	תרס"ח-סח.	צט:	קכה	לב:	כ'	א
ו.ב.ג.	תרס"ע-ע.	ק.	קכו	לג.	כ"א	ב
ז.ב.	תרע"א-עב.	ק:	קכז	לג:	כ"ב	ג
ח.ד.	תרע"ד-עד.	קא.	קכה	לד.	כ"ג	ד
ט.ו.	תרע"ה-עו.	קא:	קכט	לד:	כ"ד	ה
י.א.	תרע"ה-עח.	חורה	קל	לה.	כ"ה	ו

בקרני אורה

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

345 | פרשת וישלח | י"ט כסלו תשפ"ד

דבר המערכת

הנה ימים באים, הימים המאירים שמהווים יסוד אורה וקדושה לכל השנה כולה, "ועל ידי שמקיימים ישראל מצוה זאת בכל שנה נמשך על כל אחד הארה הזאת על ידי שעוסק בהדליק ולהאיר על עצמו הארה הזאת על ידי מצוה זאת, כי זהו בחינת תקופה הנס של חנוכה בכלליות שהיה בימי מתתיהו וכן נעשה הנס בפרטיות בכל שנה בכל אדם" (ליקוטי הלכות, בציעת הפתח, כג).

בימי החנוכה הבעל"ט או צריכים לקבל לכל השנה כולה את כח ההודאה, שהיא שורש קדושתו של היהודי ותכליתו לעולם הבא. זהו הרי עיקרה של מצוות חנוכה, "וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל", ומחובתנו להתחיל להרגיל עצמנו להודות ולהשתוקק לקבל את מדת ההודאה.

טבעו של אדם להסתכל על החסרונות; מתרגלים מהר מאד לכל מה שיש לנו, ברוחניות ובגשמיות. כמה זוכרים או הודות בכל בוקר בפשטות על ששם ישראל נקרא עלינו, ועל כל חלקי הקדושה שאנו זוכים לחטוף בכל יום?! אם רק קורה משהו שלא כרצוננו נחשך הכל ונשכח הכל.

ההנהגה שלנו לקדושת ימי החנוכה צריכה להיות גם בכך שנכריח כבר מעתה את עצמנו ונרגיל עצמנו להודות על כל פרט ברוחניות ובגשמיות וכך נרצה ונשתוקק לקבל את הסיוע האלוהי מכל ימי החנוכה שאכן נוכל להודות בכל לב.

"צריך להרגיל את עצמו להודות ולהלל לה' יתברך תמיד בכל מה שעובר עליו וזהו עצה טובה ונפלאה, שאפילו כשהאדם נחרק מה' יתברך כמו שנתרחק וגם בעסקי עולם הזה צר לו מאד בפרנסה ובנים וכו' כאשר מצוי ברוב העולם - צריך אז דוקא לזכור את עצמו את כל הטובות ונפלאות שכבר עשה ה' יתברך עמו, והעיקר מה שלא עשני גוי והבדילנו מן התועים, וימלא פיו תהלתו כל היום להודות ולהלל ולשבח ליוצר בראשית שלא עשנו כגויי הארצות ולא שם חלקנו כהם" (ליקו"ה, פריקה וטעינה ד, לד).

העזרים

וברצוני רחמתיך

הארץ וגו', הנה עין ה' אל יראוי למי יחלים לחסדו, להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב".

וכך מאיר לנו רבינו הקדוש: **"השם יתברך מלא רחמים, וכל העולם מלא רחמנות, והוא יתברך רוצה מאד בהעולם. על כן אהובי אחי, אתה המעיין, נפשי ולבבי, חזק ואמץ מאד ובטח בה' , כי לא יעזוב אותך, כי כל מה שעובר עליך הכל לטובתך. ותסמוך על רחמי המרובים בלי שיעור, כי השם יתברך גדול מאד ולגדולתו אין חקר"** (ליקוטי עצות, התחזקות לו). זהו מהותו של העולם ומלאו לדעת רבינו הקדוש: מלא רחמנות! אין מציאות של טבע וחוסר השגחה, אין מציאות של אכזריות ונטישה משמים, הוא יתברך רוצה מאד בהעולם!

וכך מלמד רבי אברהם ב"ר נחמן (ביאור הליקוטים, ח"ב ד) את מהות העצה המעשית היוצאת מדברי רבינו קדוש דלעיל שכדי להילחם בחיות הטורפות של טבע יש להתעצם באמונת הרצון: "שמאמין ומבין מרחוק שכל אשר תנהג עמו הוא ברצונו יתברך וכל מה דעבדי רחמנא לטב עביד, ואפילו כל הרעות והמרידות על ידי בעלי הבחירה, כמו בכלליות גלות הגויים, גם זה מאתו לטובתנו ולרפואתנו ולהצלחתנו". זוהי האמונה גג הטבע, להאמין שאין אכזריות כי אם רצון ואהבה והשגחה מרחמת בתכלית.

ימי החנוכה ממשמשים ובאים, בכל שנה ושנה או צריכים להמשיך מחדש את הנס נגד "מלכות יון שהם חכמי הטבע" (ליקוטי הלכות, כלי היין א, ח), ו"כשעמדה מלכות יון הרשעה על ישראל היתה עת צרה גדולה מאד לישראל, כי נתגברו חכמי הטבע שכופרים ברצון. ועל כן כשזכור בית חשמונאי ונצחום, נעשה הנס על ידי השמן וקבעו לדורות להדליק נר של שמן בחנוכה, כי שמן הוא בחינת רצון וכמו שפירש רש"י על פסוק 'חָפַל עַל מִפְנֵי שְׁמֹן', מפני חזקיהו המלך שהיה נוה לדורו כשמן, כי שמן הוא לשון רצון ונחת רוח" (שם).

הטבע מכחיש את הרצון ואת הנחת רוח, הוא מוליד הסתכלות של אכזריות שואה ונטישה, כאילו אין משיגים עלינו כלל ח"ו, והיא הגורמת לחשוב את מה שהיוונים רצו לקבוע בלבנו חלילה ש"אין לכם חלק באלוקי ישראל", וכנגד זה אנו מאירים את אור הרצון, אור של אמונת הרחמנות והאהבה הנצחית וההשגחה התמידית עלינו.

רבי נתן מביא (שם, מתנה ה-ט) את מה שאמר האריז"ל בסוד כונות חנוכה שהוא נמשך משם קדוש נח"ל שהוא ראשי תיבות 'נפשנו חתנה לה'. הקשכו להפסוק הוא 'עזרונו המשיך בעמוד ד'

צרות צרות רח"ל. כל יום שומעים דברים נוראים בכלל ובפרט. זה מפחיד. אין כבר כח להתפחד ולהיבהל, הלב כמו נעשה כאבן שאין לה הופכין, מה יהיה הסוף!?!...

שליחותנו בעולם הזה היא לגלות האמונה ולהתעצם בה, ולא להימשך אחר כפירת הטבע לחשוב ח"ו שהעולם מתנהג מאליו. בזה תליה כל יהדותנו וזה חלקנו בתורת משה, וכמו שכבר כתב הרמב"ן (שמות יג-טו) **"שאינו לאדם חלק בתורת משה רבינו עד שנאמין בכל דברינו ומקרינו שכולם ניסים, אין בהם טבע ומנהגו של עולם, בין ברבים בין ביחיד"**. כל הגלויות והצרות נמשכות מחסרון אמונה (ליקוטי מוה"ר, ז, ז), וזה תפקידנו העיקרי בפרט בעת הגלות להתחזק באמונת ההשגחה, שכן: "עכשיו בגלות שמתגברת חכמת הטבע בעולם ח"ו, אזי מחויב כל אחד מישראל להתחזק את עצמו באמונה לבד, להאמין באמונה שלמה שהכל בהשגחה לבד ואין שום טבע בעולם כלל" (ליקוטי הלכות, נט"ו שחרית ב, א).

אבל עלינו לחדד נקודה יסודית במהותה של חכמת הטבע נגדה אנו נאבקים. חכמה זו אינה מתנכלת רק כפירה גמורה כאילו העולם קדמון ח"ו, אלא היא מתנכלת גם למאמינים ויודעים שהעולם נברא על ידי הבורא יתברך, בהטילה ספקות על ההשגחה התמידית בכל רגע. אמנם היא לא באה בצורה גלויה כל כך להכחיש מכל וכל, אבל בעמקי עמקים היא זורעת מורח בלב כאילו אין בכל רגע השגחה של רחמנות לטובה, וכך נהפכת בלב האדם ההרגשה שהעולם מתנהג באכזריות, כאילו נטשו אותו מבלי שיהא להקב"ה רצון בבריאה.

רבינו הקדוש מגלה: "יש חיות רעות דורסים וטורפים, והם חכמי הטבע, שמראין בחכמתם המוטעית שהכל על פי הטבע וכאילו אין שום רצון ח"ו והם דורסים וטורפים רבים מבני עמנו, שטועים וסוברים כמותם, כאילו הכל על פי חיוב הטבע ח"ו" (ליקוטי מוה"ר ח"ב ד, ז). וכנגד חיות אכזריות אלו העצה היא להרבות בחסד ובצדקה ולשבר את האכזריות הטבעית, ואזי אין כח לחיות טורפות אלו להתאכזר ולהרוס את האמונה שכל העולם מתנהג ברצונו יתברך (ראה שם).

האמונה הסותרת לחכמת הטבע היא, שה' מנהיג את העולם ברצונו. רצון זה אין פירושו רק שהוא פעל ופועל כפי מה שהוא רוצה, אלא גם שיש לו רצון בבריאה, הוא אוהב ורוצה את הבריאה, הוא מרחם עליה ואינו מסיר עין מלהשיג עליה ברחמנות יתירה. וכפי שכתוב בתהלים (פרק ל"ג) "משמים הביט ה' ראה את כל בני האדם ממכון שבתו השיגח אל כל יושבי

פניני אור

אמרות טהורות מרבינו"ק ותלמידיו

אמרנו בשבח אנ"ש שמעיר טרדנוויץ, שיש להם 'לב' פתוח בעבודת ה' יתברך, וכן 'כיס' פתוח לצדקה, כי גדל גְּתִינַת הַצְּדָקָה שֶׁהִיא בְּחִבּוּרָתָם הִיא לְאִין שְׁעוֹר. וְלִדְגֻמָּא: הִיא לָהֶם בְּשׂוֹתְפוֹת אֲרוֹן מִיָּחָד עֹבֵר בְּגָדִים, וְכָל אֶחָד שֶׁהִיא חֶסֶר לוֹ אִיזָה מְלֻבָּשׁ הַלֵּךְ וְנִגַּשׁ לְאֲרוֹן הַמִּיָּחָד וּבָחַר לוֹ מֵהַ שֶׁהִיא צְרִיךְ לוֹ.

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 3:59 - ניץ ההמה 6:19 - סוּזְק"ש 8:06
צאת השבת 5:13 - צאה"ש לר"ת 5:51

ואני אתנהלה לאטי...

יעבר נא אדני לפני עבדו ואני אתנהלה לאטי
לרגל המלאכה אשר לפני ולרגל הילדים

"כן דרכו של הבעל דבר; אם יכול למנוע מאיש הישראלי התעוררות דקדושה מה טוב, ואם לאו, שרואה שהאדם נשאר בהתעוררותו להשי"ת, מה עושה? הוא מתחיל לעזור להאיש הזה ומוסיף לו התעוררות בעבודת ה' על התעוררותו ונסיתו לדרכי הנהגה למעלה מכוחו. וע"ז מפילו אח"כ לגמרי, כמו עשו אחר שראה שלבן והוא לא יוכל להתגבר על יעקב אמר: "אציגה נא עמך מן העם אשר אתי" היינו שרצה לעזור לו (ולהוסיף לו חסידים...) ויעקב השיבו שאינו רוצה, אלא "אתנהלה לאטי" היינו בהדרגה, "לרגל המלאכה והילדים", כי זאת היא העצה של הצדיק, להרגיל את האדם שיתנהג במידה ובהגבלה ללא ריבוי אור וללא הריסה".

(אוסף מכתבים, קלח)

שני דרגות - יעקב וישראל!

יאמר לו אלקים שמך יעקב לא יקרא שמך
עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את
שמו ישראל

פירש רש"י: "לא יקרא שמך עוד יעקב - לשון אדם הבא במארב ועקבה אלא לשון שר ונגיד".

ובא מוהרנ"ת ומגלה שאצל כל עובד ה' יש ב' שלבים אלו; בתחילה נקרא יעקב, ואחר כך זוכה להיקרא ישראל.

"כי 'יעקב' הוא בחינה קטנה, ו'ישראל' הוא בחינה גדולה ביותר כידוע. היינו שבתחילה כשאחד מישראל צריך להתקרב לה' יתברך, ואין לו כח להתקרב מגודל חלישות כוחו כנגד היצר הרע, וה' יתברך מסייע אותו בדרך נפלא ונורא כדי שיוזכה להתקרב, וכל התקרבותו על ידי סיוע דלעילא - זאת הבחינה נקראת 'יעקב', בחינת קטנות, בבחינת 'בבטן עקב את אחיו', שצריכין לקבל גדולת קדושת ישראל בדרך ערמה בגנבה והעלמה שלא יקטרע הבעל דבר, מחמת שעדיין לא זכה על ידי עבודת עצמו להתקרב לה' יתברך, רק העיקר על ידי סיוע דלעילא. ועל כן זאת הבחינה נקראת 'יעקב'.

אבל אחר כך, כשזוכה להתגבר כארי בעבודת ה' יתברך עד שזוכה להתקרב לה' יתברך על ידי עבודתו, אזי נקרא 'ישראל' שהיא בחינה גדולה, בחינת 'לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל', וכמו שפירש רש"י שלא יאמר עוד שקבלת הברכות היתה בעקבה ובמרמה וכו', היינו שאין יכולין לומר עוד שבדרך רמאות והעלמה קבלת הברכות שהוא קדושת ישראל, כי אם ישראל יהיה שמך כי שרית עם אלקים ואנשים ותוכל, כי זכית להתגבר בעבודתך עד שניצחת מלאכים המקטרגים ואנשים המתנגדים והמונעים הנמשכים מהם. ואזי נקרא 'ישראל' (ליקוטי הלכות, ברכת הריח ד, מו).

ליקוטים' - על שום מה?

מה שקורה ונפלים להיכן שנופלים, גם אז אין סיבה להתבלבל. אפשר להמשיך ולחסוך נקודות טובות ב"תכנית החיסכון" הגדולה של הצדיק האמת...

שהרי הצדיק האמת "הוא גיבור-כוח כזה, שכל נקודה ונקודה טובה שמתגבר כל אחד באיזה רגע, הוא חוסף אותה מיד ומכניסה לתוך בית הקדושה שהוא בונה, שהוא בחינת משכן ובית המקדש. ועל כן אפילו כשאחר כך יורד כמו שיורד זה שרצה להתקרב, אף על פי כן אינו נאבד ההתעוררות המועט שלו. כי כבר נכנס לתוך בנין בית הקדושה שהצדיק עוסק בבניינו" (ליקוטי הלכות, שם).

גם אם עובר מה שעובר - אל תתבלבל, תמשיך להביא אבנים וסיד לצדיק האמת. וכזעקתו של רבינו הקדוש: "מה לכם לחשוב מחשבות? אין אתם צריכים כי אם לתת אבנים וסיד ואני בונה מהם בנינים נפלאים ונוראים! כלומר, שאנו צריכין רק לעסוק בעבודת ה' בפשיטות בתורה ובתפילה ומצוות, והוא עושה בזה מה שעושה. 'איר דארפט נאר צו טראגן שטיינער און וואפנע און איך באווע דערפון בנינים'. ומשך הרבה תיבת 'בנינים' כמפליג בשבח נפלאות תפארת הבנינים הנוראים שבונה מזה" (חיי מוהר"ן, רצג).

דרכו של אדם שכאשר הוא נופל ברשת היצר, מאבדים הנקודות הקטנות והזעירות את הערך בעיניו, והוא כבר מוותר עליהם מראש. אך לא כך דעתו של המלמט הגדול. הוא הרי יודע את סוד הליקוטים, ולכן הוא גם אמר:

"העולם אומרים: אם אכלת חזיר, לפחות שייזל השומן על הזקן. אך אני אומר: אכלת חזיר? לפחות שלא ייזל השומן על הזקן..." (שיש"ק ב, לה). גם מי שאכל חזיר, יכול להמשיך ולתרום לבעל הליקוטים תרומה נכבדה לבניין הקדושה; לא למצות את ההנאה האסורה עד תומה...

וכן מפרש מוהרנ"ת את הפסוק: "ובקוצרם את קציר ארצכם, לא תכלה פאת שדך לקצור, ולקט קצירך לא תלקט... לעני ולגר תעזוב אותם".

כשאתה קוצר שדך - אל תשכח את נפשך הענייה. "וצריך לרחם על נפשו הענייה להניח ממאכלו ותאוותיו, על כל פנים פאה ולקט, שלא ימלא תאוותיו לגמרי רק יניח מתאוותיו בשביל נפשו הענייה, שזה בחינת פאה ולקט לעני. ועל ידי זה, הצדיק שהוא בחינת עני, מקבץ ומלקט כל אלו הנקודות טובות של כל אחד ואחד, ובונה מהם בנינים נפלאים" (ליקוטי הלכות, שם).

זוהי עבודתו של בעל הליקוטים; ללקט ולקבץ את הנקודות טובות שבכל אחד מאתנו, ובאמצעותם לבנות את בית המקדש, האישי והכללי. וזהו גם הלימוד שחוזר ונשנה בספרי הליקוטים, לאמור: אל תזלזלו בנקודה הקטנה ביותר. כל נקודה חטובה ונחוצה, ומהווה נדבך בבניין הנפלא!

שאלה:

האם באקראי נבחרה המילה 'ליקוטים' לשמש כשם מוביל לספרי ברסלב - ליקוטי מוהר"ן, ליקוטי תפילות, ליקוטי הלכות, ליקוטי עצות - או שמא יש בזה טעם פנימי?

תשובה:

מוהרנ"ת משיב ואומר: לא לחינם נקראים ספריו של רבינו בשם 'ליקוטים', שכן זוהי כל עבודתו של הצדיק האמת - ללקט ליקוטים!

הצדיק האמת, מביא את העולם לתיקונו ומכשיר אותו לגאולה השלימה, בכך שהוא יושב ומלקט כל נקודה ונקודה טובה שבכל יהודי. כשכל נקודה טובה, אף הזעירה ביותר, משמשת עבורו אבן נוספת לבניין הקדושה.

"שמקבץ ומלקט בכל עת ורגע כל מחשבה ומחשבה טובה, וכל דיבור ומעשה טוב, ומכניס אותם תיכף לתוך בית הקדושה. עד שמתקבצים ומתלקטים כל הנקודות טובות של כל אחד ואחד, עד שיש לכל אחד ואחד חלק גדול בבניין הבית הקדושה, ונעשים כלים לקבל האור אין סוף שמאיר בלב כל אחד בכל יום, עד שסוף כל סוף ישובו הכל אל השם" (ליקוטי הלכות, תפילת המנחה ז, סג).

ובכח 'ליקוטים' אלו, המשיך וממשיך רבינו את תורותיו, אשר על ידם הוא מאיר בלבנו את אור ה'.

"זהו בחינת הספרים הקדושים שנקראים בשם 'ליקוטים', וכן קרא אדוננו מורנו ורבנו וזכרוננו לברכה כל ספריו בשם 'ליקוטים', כי כל התורה הקדושה שמגלים הצדיקי אמת, הם על ידי בחינת ליקוטים הנזכרים לעיל" (שם, טו).

כך בנה משה רבינו את המשכן; הוא ליקט מכל יהודי את הנקודה המיוחדת שלו, מזה את הזהב ומזה את הכסף, מפלוני את הנחושת ומאלמוני את התכלת. ומכל אותם הנקודות המיוחדות הוא בנה משכן. וכך גם בונה כיום רבינו הקדוש את המשכן של אחרית הימים, בית המקדש השלישי. ומי שרוצה חלק באותו משכן, יבוא ויתרום את נקודתו הטובה...

וכבר "שאל פעם אחד את מוהרנ"ת: "מי גדול יותר - אדם קטן במעלה, שמקורב לצדיק, או אדם גדול במעלה אולם אינו מקורב? אמר לו: הלא בימי משה רבנו עליו השלום, אם אחד היה עושה דבר גדול להמשכן ולא הביאו למשה רבנו עליו השלום, בוודאי לא היה לו שום חשיבות כלל. אולם מי שעשה דבר קטן והביאו אל משה, בוודאי היה חשוב מאד..." (אבני'ה ברזל, סב).

החיזוק העצום הוא, שגם אם בין נקודה טובה אחת לחבירתה קורה

פנינים מאירים וחידושים מזהירים מלוקטים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכמעט שליט"א אשר ציין ורשם לפניו לזכרון.

לקט ספרי"ם

פרשת וישלח

טובה כלל, שבשביל טובה שעשה יעקב לעשו הרשע כששלח לו יעקב אותו הדורון וכו', ובשביל שהלך יעקב עם עשוי בדרך אחד, מתו כל מקנהו וכל בהמתו ולא נשתייר לו אלא כבשה אחת בת שנתה בזכות אברהם זקנו. ומנין שלא נשתייר לו אלא כבשה אחת שנאמר ולמקנהו עשה סוכות, וכי אפשר לו לאדם לעשות סוכה לכל אחד ואחד, אלא לומר לך שמפני שלא נשתייר לו אלא כבשה אחת ומרוב האהבה אותה עשה לה שתי סוכות, בסוכה אחת היתה עומדת ביום ובאחרת בלילה. ולפיכך לאדם רע לא תעשה טובה, וכשם שלא תלך עמו בדרך אחד כך לא תעשה לו טובה כלל.

שים עצמך עני ואכיון בפני בוראך

ויהי לי שור וחמור (בראשית לב, ה). בני, בכל תפלתך, שים עצמך עני ואכיון בפני בוראך, כי כמה הם מקטרגים עליך. כאשר ידע יעקב העניין וראה שעשו דוגמתו למעלה, מיד אמר 'ויהי לי שור וחמור', כעני ואכיון. (אות ל)

אוצר מדרשים ערך אליעזר ספר ארחות חיים עמוד 30

לאדם רע לא תעשה טובה

ולמקנהו עשה סוכות (בראשית לג, יז). טב לביש לא תעביד ובישא לא מטי לך, לעולם כשתראה אדם רשע אל תלך עמו בדרך אחד ואל תעשה לו

מצות קריאת שמע

מה צריך לקרות מן התורה

נחלקו הראשונים האם מצות קריאת שמע מן התורה היא לומר את כל שלושת הפרשיות או רק חלק מהם.

לדעת כמה ראשונים אין חיוב מן התורה רק לקרות פסוק ראשון כדי לקבל עליו עול מלכות שמים, והוסיפו חז"ל לומר 'ברוך שם' שגם היא חלק מקבלת עול מלכות שמים (ריב"א ומאירי ברכות יג: פמ"ג בא"א סק"ה).

לדעת רבינו יונה (שם ט) כל פרשה ראשונה מן התורה, אבל לא השניה והשלישית.

הפרי חדש (ס' טו) הוכיח מדברי הרמב"ם שכל שני הפרשיות הראשונות מן התורה שבשניהם נאמר 'ודברת בם... בשכבך ובקומך', פרשה ראשונה משום קבלת עול מלכות שמים ופרשה שניה משום קבלת עול מצות.

לשיטת **הפרי חדש** (ס' טו) גם פרשת ציצית היא חלק ממצות קריאת שמע, שבפרשת ציצית נזכר עול מצות כמו שכתוב 'למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי', והציצית בא להזכיר עול מצות וציצית מצרים (עי' ערוה"ש ס' טו ס"ה וכה"ג בהגה"ט שם). ולכן מצינו שזמן ציצית וקריאת שמע תלויים זה בזה (עי' ס' יח ס"ג), וכן פרשת ציצית צריך לומר בזמן קריאת שמע (עי' ס' יז ס"ק לא, והדברים ארוכים).

הנפקא-מינות בהנ"ל

לפי הכלל שמצות צריכות כוונה וצריכים לכוון בשעת עשיית המצוה לצאת ידי חובת קיום המצוה, נמצא שלפי השיטה הראשונה אין מערכת כוונה זו רק בפסוק ראשון, ואילו לשאר השיטות צריכים לכוון גם בפרשה ראשונה או שניה או שלישית לקיים מצות קריאת שמע. **ובמשנה ברורה** (ס' טו סק"א ס"ג סג טו ס"ז סק"ג) לא הכריע בין השיטות, וכתב שאמנם פרשת ציצית לכל השיטות צריכים לכוון לקיים מצות זכירת יציאת מצרים.

עוד נפקא מינה; כתב **הרמ"א** (ס' יז ס"ט) שמי שרואה בבוקר שלא יסיפק לומר ברכות קריאת שמע לפני סוף זמן קריאת שמע, יכוין בקריאת שמע שאומרים בקרבנות שאם לא יסיפק זמן קריאת שמע יוצא בזה. **והרמ"א** כתב לומר רק פסוק ראשון וברוך שם, **והמשנה ברורה** (ס"ק לא) הביא שיש אומרים לומר כל הפרשה ראשונה ויותר טוב לצאת כל השיטות ולקרות כל השלש פרשיות.

שלשה עיקרים במצות ק"ש

במצות קריאת שמע יש שלשה דברים עיקריים שצריכים לכוון עליהם; קבלת עול מלכות שמים, קבלת עול מצות, הזכרת יציאת מצרים בפרשת ציצית.

עיקר קבלת עול מלכות שמים הוא **פסוק ראשון** ובהמשך **בפרשה ראשונה**. קבלת עול מצות היא **בפרשת והיה אם שמעו** שכתוב בו חיוב קבלת עול מצות עם שכר ועונש. הזכרת יציאת מצרים היא **בפרשת ציצית** שבו מזכירים יציאת מצרים ועול המצות.

קבלת עול מלכות שמים בפסוק ראשון

בפסוק ראשון יש חיוב מיוחד להתבונן במה

הפרשת חלה מלאטקע"ם

בצק ללאטקע"ם כשיעור חלה

נשים שעושות בצק של לאטקע"ם כשיעור חלה, יש בזה שאלה האם חייבת להפריש חלה, לפי שנחלקו הראשונים אם עיסה בלילה שמיועדת כולה לבישול ולא לאפייה חייבת בחלה, ודרך עשיית לאטקע"ם היא בטיגון עמוק שדינה כבישול. **המחבר בשולחן ערוך** (י"ד ס' כט ס"א) פסק כשיטת הפוסקים, אבל **הש"ך** (ט"ז ס"ד) החמיר להפריש בלא ברכה.

חלק ללאטקע"ם וחלק להמניות

אם עושים בצק גדול כשיעור חלה, חלק ממנה עושים להמניות וחלק ממנה עושים לאטקע"ם, יש להסתפק אם אפשר להפריש בברכה; שכן **בשולחן ערוך** נפסק (שם ט"ד) שמי שעושה עיסה על דעת לבשל ורוצה לאפות ממנה מעט חייב להפריש בברכה, אפילו אם אינו אופה רק מעט מהבצק, שגזרו חז"ל שמא ימלך לאפות כל העיסה. ולפי זה כתב **הש"ך** (שם) שמי שעושה עיסה על דעת לבשל ורוצה להפריש בברכה יאפה ממנה מעט כדי שיתחייב לכל השיטות.

אבל לגבי לאטקע"ם יש להסתפק אם זה מועיל, שכן מצינו מחלוקת נוספת **בפוסקים** במי שעושה עיסה אחת כשיעור חלה שבביל לחלקה בעודה בצק לשני חלקים, ומקפיד שכל חלק יהיה בטעם שונה, האם חייבת בחלה או לא (עי' פ"ת ס' שכז סק"ב). ולדעת **החזו"ן איש** (י"ד ס' קצח סק"ג) אין מצטרפים שני החלקים ופסור מחלה. ולפי זה אם האשה מקפידה שהלאטקע"ע יהיה טעם שונה מהלחמניות שהיא אופה אינה יכולה להפריש בברכה.

להפריש מלחמניות על לאטקע"ם

אם עושים בצק גדול מאוד עד שיש

שיעור חלה בחלק של הלחמניות לבד, אפשר להפריש חלה מהחלק של הלחמניות בברכה, ולכוין לפסור גם את החלק של הלאטקע"ם. וכן אם עושים שתי עיסות נפרדות, בצק אחד לאפות חלות לכבוד שבת, ובצק מיוחד ללאטקע"ם, אפשר להפריש מהבצק של החלות ולכוין לפסור גם את הבצק של הלאטקע"ם. ויש אומרים שצריכים להקפיד שיגעו או שישכו שני הבצקות זה בזה בשעת ההפרשה כיון ששני הטעמים שלהם יהיו שונים (עי' ס' שכז ס"א ברמ"א ובט"ו סק"א ובביאור הגר"א סק"ה, ואפשר שאם בשעת ההפרשה אין טעמיהם שונים ורק לעתיד יהיו שונים אי"צ נגיעה לכר"ע).

יש אומרים שאם מפריש מהלחמניות על הלאטקע"ם יש בזה חשש שמפריש מן החיוב על החיוב ועל הפסור, דלשיטת הפוסקים עיסה מבושלת הרי היא פטורה מן החלה. ולכן יש להפריש בתנאי ולומר 'אם בצק הלאטקע"ם חייב בחלה הריני מכוין להפריש גם על זה' (עי' ש"ך ס' שכז סק"ט ודרך החיים סוף הל' חלה שמקילים, ועי' פ"ת ס' שכז סק"ג וס' שכז סק"ב).

לאטקע"ם ללא טיגון

יש כיום לאטקע"ם שאין מטגנים אותם בשמן, ומברכים עליהם בורא מיני מזונות משום שמעריבים לתוך הבצק הרבה מיני מתיקה ועשויים מרוב מי פירות, ואם עושים בצק גדול כשיעור חלה מהם יש דיון בפוסקים אם עיסה שנילושה מרוב מי פירות חייבת בחלה בברכה (עי' ס' שכז ס"ט ויחלק בנימון שם ס"ק עג ואכמ"ל). והשאלה היא רק במי פירות שאינם משעריבים משקים, אבל אם מעריבים חמאה וחלב או מיץ ענבים וכדומה וביצרום יש רוב מים חייבים להפריש בברכה לכל הדעות (עי"ש).

שבזה מפורש יותר ענין קבלת עול מלכות שמים, כמו שכתוב **במשנה ברורה** (שם סק"ג) שכשאומר 'בכל נפשך' יש לכוין שמוכן להיות נהרג על קידוש השם המיוחד.

וכן נפסק (ס' טג ס"ז ז) שאסור לרמוז בעינים ולקרוץ בשפתיים ולהראות באצבע בכל פרשה הראשונה שהוא עיקר קבלת עול מלכות שמים, ונראה כקורא עראי. וכן מי שעוסק במלאכה חייב לעצור ולבטל ממלאכתו כל פרשה הראשונה. וגם אם נעמד ושוחק באמצע הפרשה אסור לרמוז עד שייסיים הפרשה (פ"ת ס"ז מובא בדרשו מס' 23).

פרשה שניה

בפרשה שניה יש לכוין לקבל עול מצות, ומטעם זה מובא **בירושלמי** שיש לכוין את עשרת הדברות שכוללת כל התורה כולה על סדר קריאת שמע (ס' טא סק"ג). ואמרו חז"ל צריך שיהיה הקריאת שמע בכל יום כדבר חדש כדי לקבל הציציון מחדש (שם סק"ד). ומטעם זה משלימים ה' אלקיכם אמת לרמ"ח אותיות כדי לקבל עול מצות על כל רמ"ח האיברים (שם ס"ג). בפרשה שניה הכריע **המשנה ברורה** (ס' טג ס"ק יח) להקל שמוותר לרמוז לצורך מצוה, ולפי זה יש להקל לרמוז לגבאי צדקה מפרשה שניה ואילך.

רשויות כמו בפסוק ראשון של קריאת שמע (ס' טא סק"ג כז).

אף שאין 'ברוך שם' ממש כפסוק ראשון, מכל מקום הוא חלק מקבלת עול מלכות שמים, ולכן פסק **המחבר בשולחן ערוך** (ס' טא ס"ד) שיש להפסיק מעט בין 'לעולם ועד' ל'ואהבת', כדי להפסיק בין קבלת עול מלכות שמים לשאר מצות. ואסור להפסיק בין 'אחד' ל'ברוך שם' אפילו מפני הכבוד ומפני הדיאה (ס' טו סק"א). ומטעם זה פסק **הרמ"א** (ס' טז ס"ט) שאם קורים קריאת שמע לפני התפלה יש לומר ברוך שם עם שמע ישראל. וכן נפסק שיש לעמוד על מקום אחד בשעת אמירת ברוך שם כמו בפסוק הראשון (ס' טג סק"א).

מי שלא כיון בברוך שם צריך לחזור ולאמרו בכוונה כמו פסוק ראשון (שם סק"ב). אך בדיעבד אם קרא קריאת שמע ולא אמר 'ברוך שם' פסק **בביאור הלכה** (ס' טא ס"ג י"ד אחר) שיצא בדיעבד.

פרשה ראשונה

גם הפסוק של 'ואהבת' הוא המשך של קבלת עול מלכות שמים, וכך נפסק **בשולחן ערוך** (ס' טא ס"א) 'קרא קריאת שמע בכוונה באימה ביראה ברתת וזיע'. וכתב **המשנה ברורה** (ס"א) שהכוונה הוא על כל קריאת שמע, ולא רק על פסוק הראשון. ובלפרט בפסוק של 'ואהבת'

שאומרים, כפי שכתב **המשנה ברורה** (ס' ט סק"א) 'וצאת ידי מצות קריאת שמע', יש בנוסף לזה חיוב לכוין מה שאומרים בפירוש המילות כדי לקבל עליו עול מלכות שמים. אכן **הגאון רבי עקיבא איגר** (כתוב וחותם ברכות יג) כתב שאין פירוש המילות מעכב אלא העיקר שידע שבמילים אלו הוא מקבל על עצמו עול מלכות שמים.

בשולחן ערוך (ס' טא ס"ו) מובא עוד שיש להאריך בחי"ת ובדלי"ת של אחד, כדי להמליך הקב"ה על שמים וארץ וארבע רוחות העולם, אבל למעשה כתבו **האחרונים** שבהברה שלנו קשה לעשות את זה ומבלבל עיקר הכוונה, וכן כתב **בשולחן ערוך הרב** (ס"ו): 'אריך במחשבתו להמליכו בארבע רוחות בקריאת הדלי"ת ואחריה בטרם שיתחיל ברוך שם'.

ובקריינא דאגרתא (ח"א מכתב רעו) כתב למי שהקריאת שמע עולה לו זמן רב מאוד מחמת שסובל מעצבים ומתבלבל אם כיוון כראוי או לא, שאין צריך רק אמירת התיבות מתוך הסידור, ואף אם נדמה לו שלא נתכוין ילך הלאה, כי באמת בפנימיות יודע מה שאומר אם הוא מבין לשון קודש, ואפילו אינו מבין בלשון הקודש יודע על כל פנים שקריאה זו היא קבלת עול מלכות שמים ומקיים מצות קריאת שמע.

ומטעם זה נחלקו **הפוסקים** האם אפשר להוציא אחר בקריאת שמע שהרי צריך כל אחד ואחד לקבל על עצמו עול מלכות שמים, **ובמשנה ברורה** הכריע להקל (ס' טא סק"ג).

נפסק עוד **בשולחן ערוך** (ס' טא ס"ד ה כז) שיש לומר פסוק ראשון בקול רם כדי לעורר הכוונה. ויש לכסות העיניים עם היד כדי שלא להסתכל בדבר אחר המונע מלכוין. ויש לעמוד על מקום אחד בפסוק ראשון כדי שיוכל לכוין כראוי ולא ילך אנה ואנה (ס' טג סק"ט). וכן מי שהוא בעל בשר ושוכב ואינו יכול להתהפך על הצד, צריך על כל פנים בפסוק ראשון להטות על הצד (ס' טג סק"ד).

ומפני פסוק זה הוא קבלת עול מלכות שמים, על כן אסור לומר פסוק 'שמע ישראל' פעמיים בזה אחר זה, שנראה כאילו מקבל עליו שתי רשויות (ס' טא ס"ט). ואם נכנס לבית הכנסת ומצא ציבור קורים קריאת שמע צריך לקרות עמהם פסוק ראשון (ש"ע ס' ט"ב ועי' משנ"ב ס"ק י שהגר"א החמיר לומר כל קריאת שמע).

ברוך שם

'ברוך שם' הוא חלק מקבלת עול מלכות שמים, שבזה אנו מעידים שנאמן עליו לקבל כבוד מלכותו. ואמרו חז"ל שיעקב אבינו אָמַר לבניו כהמשך למה שאמרו הם הפסוק שמע ישראל, ולכן גם אנו אומרים את זה כהמשך לפסוק שמע ישראל (ס' טא סק"ל).

אין אומרים 'ברוך שם' בקול כמו פסוק ראשון אלא בחשאי לפי שאינו כתוב בתורה (שם). וכתב **הרמ"א** (שם ס"ד) שיש להפסיק מעט בין 'אחד' ל'ברוך' כי עיקר קיבול מלכות שמים הוא בפסוק ראשון. ומטעם זה כתבו **הפוסקים** שאין חשש לומר כמה פעמים 'ברוך שם' בזה אחר זה, ואין בזה חשש שנראה כמקבל עליו שתי

רבי ברוך ב"ר שלמה חתן מוהרנ"ת (ב)

לקחתי אותו רק לחתן...

אחר חתונתו עדיין לא היה ר' ברוך מקורב לאנ"ש בכלל ולמוהרנ"ת ז"ל בפרט, ולכן בשנה הראשונה אחר חתונתו לא בא לקיבוץ באומן על ראש השנה, והיו כמה מאנ"ש שרצו לדבר עמו שישתדל לבוא אל ציון רבינו ז"ל על ראש השנה וכן רצו להשפיע עליו מגודל אור רבינו ז"ל, אמר להם מוהרנ"ת שיניחוהו לנפשו, והסביר להם: "לקחתי את חתני לחתן ולא לחסיד" ובאידיש: "איך האב איס גענומען פאר א איידים נישט פאר א חסיד". אמנם אחר כך נתקרב בלב ונפש לאנ"ש ובפרט לחותנו הגדול מוהרנ"ת, כמו שיראה המעיין בעלים לתרופה (שיש"ק ח"ב סי' תרנ"ו).

ואף שבתחילה לא היה נמנה מחסידי ברסלב, אמנם לאט לאט נגבר אצלו עומק קדושת רבינו ז"ל ועד כמה מגיעים עצותיו היקרים, וכן נתוודע לו גדולת חותנו הקדוש מוהרנ"ת. עד שבמשך הזמן זכה להתקרב לדרכי רבינו ז"ל ולתלמידו הגדול מוהרנ"ת.

ויש בנותן טעם להעתיק אחד המכתבים שכתב לו מוהרנ"ת לחזקו ולאמצו בעבודת השי"ת ז"ל:

"אהובי חתני חכיבי כבני"

"ד' ויצא תקצ"ו נעמרוב. שלום לאהובי חתני חכיבי כבני האברך המופלג הוותיק מו"ה ברוך נ"י ולבתי הצנועה מרת חנה ציריל תחי' ולנכדתי אסתר שיינדיל תחי'. מכתבך קיבלתי קודם שבת העבר והיה לי צער גדול מבתי תחי' מכאב השיניים שלה שנוסף על דאגותינו וטלטולנו (כי מחמת המתנגדים שמסרו אותו, גלה מוהרנ"ת מעירו ברסלב לעיר נעמרוב למשך ג' שנים) השם יתברך ירחם, וברוך השם אשר שמעתי בשבוע זאת שפסק כאבה, השם יתברך ירחם ויצילה מעתה מכל חולי ומכאוב ומיחוש, ויתן לכם פרנסה וחיים ושלום העולה על הכל אמן.

"ראיתי תשוקתך אל התכלית"

והנה מאוד נהייתי מדברים אשר כתבתי במכתבך כי ראיתי תשוקתך אל התכלית, מי יתן והיה לבבך זה באמת כל ימיך ליראה את ה' ולבטוח בו שבוודאי לא יעזוב אתכם ואת כולנו, כי חסדי ה' לא תמנו וכו'.

לא להיכנס בוויכוחים!

והזהר מעתה בני חכיבי לבלי ליכנס בוויכוחים ונצחונות עם שאר בני הנעורים, שגם הם נצחנים כדרך בני הנעורים, ומזה נמשך כמה מחלוקת וסכסוכים המונעים ומפסיקים מאד מדרך האמת, כי הנצחון הוא מדמים עכורים שעדיין לא עבד בהם את ה' (ליקו"מ ח"א סי' ע"ה), תרגיל עצמך להמשיך עצמך אל התמימות באמת לעסוק בתורה ותפילה ושיחה בינך לבין קונך.

"השם יתברך יודע שכל כוונתי רצויה אל האמת לאמתו"

והשלך דרכי הילדות מלבך, ובפרט לבל תכנס בקושיות ובחקירות כלל, ואפילו עלי אסור לך להרהר חס ושלום, כי השם יתברך יודע שכל כוונתי רצויה אל האמת לאמתו, להדריך אתכם בדרך התורה באמת בדרך אבותינו אשר מעולם כאשר קיבלתי מפי אדמו"ר הקדוש זצוק"ל. שים לבך היטיב אל האמת לאמתו, מה כוונתי ומה כוונות כל אנשי שלומינו בענין עסקינו, אם כוונתנו חס ושלום בשביל כבוד המדומה הנהוג עכשיו או בשביל עשירות, השם יתברך יודע וגם כל מי שיש לו מוח אמת בקדקדו יכול להבין כי תהלה לא-ל נקיים אמתנו ואנכי מזה וכיצא בזה, יותר מזה אין פנאי להאריך. דברי חותנך המדבר באמת ובתמים לטובתך הנצחית. נתן מברסלב (סי' ר"ו).

חובת האמונה בתחיית המתים

ממש, וא"כ כמה צריכים הורים יהודות שזכו להיפקד בפרי בטן... והשי"ת יעזור לכל החשוכי בנים שיפקדו במהרה, ויודו לו שיר חדש.

וכן כמה צריכים היהודות להשי"ת על הלחם שאוכלים. הבה ונתבונן: האדם אומר "המוציא לחם מן הארץ", האם הוא התבונן פעם מה הוא אומר בתיבות אלו? הקב"ה הוציא את לחמו מן הארץ, מן האדמה. התבונן היטב היכן היה הלחם לפני שהגיע על שולחןך - בתוך האדמה, בתוך הבוץ, שם, בתוך בטן האדמה היה נעלם ונרקב, ועתה הוא מונח לפניך אפיו וטרי מוכן לאכול ולשבוע ממנו, הרי זו תחיית המתים בגלוי ממש, השוב זאת בעת שאתה מוציא מפיך: המוציא לחם מן הארץ! ואם כן פתח פיך ולבך הודה להשי"ת, ועי"ז תוכל להמשיך עליך עוד ועוד ישועות. כי הדרך הוא אפ"ל בהאי עלמא שכאשר אדם מכיר לחבירו שעשה לו טובה, ומביע זאת בפניו, הרי הוא ממשיך אצלו רצון לעשות לו טובות נוספות יותר ויותר. וכעין זה למעלה, כשמכירים בטובתו של השי"ת, ומודים לו ומברכים לפניו - הרי זה מסוגל להמשיך עוד ועוד ברכות וישועות ולפתוח את שערי הרחמים עליו ועל כל אשר לו.

האמונה הפשוטה שהכל מאתו ית', האמונה של "שהכל נהיה בדברו", היא היפך קליפת יון מלכות הרשעה, שלא האמינו בהשגחה הפרטית, וכשמתבוננים בכל דבר ורואים בו את בריאת הקב"ה, מכניעים אותה קליפה.

וזהו עיקר שורש קליפת יון והאפיקורסות - לא לדעת את ה', והיא אחת מארבע גלויות; תהו ובהו וחושך ותהום, 'וחושך' זה קליפת יון, כמובא במדרש (ב"ר ב"ד), שהיוונים החשיכו עיניהם של ישראל. כי דעת וחכמה דסט"א היא היפך חכמה דקדושה. כי מהו הפועל- יוצא של האדם המבלה וסורף ימיו ושנותיו בתוצאות הגשמיות של חכמה דסט"א - כליון ואבדון. וזהו 'חושך', לאחר שריפה נשאר רק שחרות חושך וקדרות. וזהו חכמה דסט"א.

ואילו חכמה דקדושה היא קרבת אלקים, לדעת את אלקים, וכמאמר המדרש (במדב"ר יא) שדעת זה המכיר את בוראו, ע"כ. והוא אור גדול המאיר את דרכיו, אור נצחי שאינו מחשיך לעולם, ועי"ז הישועות הבאות אליו הם ישועות רוחניות נצחיות שיש בהם ממש, והם ממשיכים עוד ועוד ישועות רוחניות לטוב לו לנצח.

כתב הרה"ק בעל התולדות יעקב יוסף זי"ע (בספרו צפנת פענח פרשת יתרו) בשם רבו מרנא הבעש"ט הק' זי"ע:

שמעתי ממורי, דיש בכתבי שו"ת של הרמב"ם, ששלחו מדינה אחת להרמב"ם וחתמו על שאלה זו כמספר שבעים אלף:

ילמדנו רבינו מאחר שאין תחיית המתים מפורש בתורה, רק בש"ס (סנהדרין צ"ב-צג). רמזו ודרשו מהוכחות שלהם, אם כן גם לנו יש לדרוש ולהוכיח איפכא וכו'.

והרמב"ם לא רצה בעצמו להשיב, וצויה לתלמידו מהר"י אבן תיבון לכתוב תשובתם ותוכן ענין תשובתם הוא זה:

אבאר לכם, מאחר שנמשך לכם ספק זה, אם כן אין נשמתכם נמשך מבני אברהם יצחק ויעקב, רק מאנשי סדום ועמורה וכו'.

והנה נפש האדם הוא דם הנעשה מברירת המאכלים, ויש כמה מיני בירור, בתחילה על ידי שזרקות המרה טיפה במאכל שבתוך מעיו, נברר הגס והעב ונעשה צואה ויוצא לחוץ, בירור שני יוצא למי רגליים, בירור שלישי נעשה זיעה, בירור רביעי נעשה שערות וצפרנים, בירור חמישי הדם נבלע בכבד ובטחול וכו', ומבחר הדם נכנס בלב ואחר כך במוח, ומזה נעשה השכל והדעת.

ומדבריים שנראה שאתם כופרים בדברי חז"ל אם כן לא נזהרתם מאכילות איסור ודברים טמאים, והשכל והדעת שלכם נעשים מדמים של טריפות ואיסורים, והשכל והדעת שלכם נמשך להכריע אל הטומאה, כי ממנו נעשה, ואם כן איך תוכלו להכריע בשכל שלכם נגד רבותינו חכמי התלמוד אשר רוחב לבם היה רחבה מיני ים.

ותדעו נאמנה, מאחר שירדתם לספק זה ולכפירה זו שהפורעניות קרובה לכם.

וכך עלתה להם, שבא עליהם מלך אחד והרגם והשמידם, ורצו להמיר דתם ולא קבלו אותם, מאחר שכפרו בתחיית המתים, והאומות מאמינים גם כן בסוד הגלגול ותחיית וכו'.

לבסוף, מעט מזעיר נמלטו להרמב"ם, וחזרו בתשובה.

והנה אחת מההוכחות שהוכיחו בגמ' שם על תחיית המתים היא קל וחומר ממה שהקב"ה הטביע טבע בעולם שנולדים תינוקות, שאין זו אלא תחיית המתים

המשך מעמוד א'

ומגיננו הוא, כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו, בחנוכה מאיר אור הבטחון, לדעת שהעולם מלא רחמנות ורצון, ואשר על כן נפשנו מחכה לה' שיגלה לנו רחמנותו זו ברוב טובו וחסדו.

את מקומם של הפחדים והזוועות נחליף בבטחון ובאמונה זכה של אור ההשגחה, נשתוקק ונרצה גיחל ונבקש בעת הדלקת הנרות הקדושות ובעת ההודאה וההלל שכל מהותם היא התעצמות בבטחון בחסדי ה' עלינו כאז כן עתה, שאכן נזכה לאור אמונת ההשגחה

והרצון ונדע באמת כי לא יטוש ה' את עמו בעבור הגדול שמו.

פרשתנו הנצחית מלמדת את מאבקו של יעקב בעשו ראש חכמי הטבע והחיות הטורפות (שם קדיש א-ד) עבור הפכים קטנים שמרמזים על פך השמן של חנוכה (שם, הודאה ו-חכ), ועדיין מלמחה זו עומדת ומנצחת לחפץ בכך, שאור החנוכה ואמונת הבטחון והרצון יאירו בלב מול תקפו של עשו, להאיר מתוך החשיכה.

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמי שווארצמן שליט"א בעמ"ס 'אוצרות עלים לתרופה'.

הביל הבני גדל לאלהינו וחתנו כבוד לתורה

הבנו הבנו למעמד הבנסת ספר תורה לבית מדרשינו - רמה ד' בית שמש מוצאי שבת קודש פרשת מקץ - ד' טבת תשפ"ד

